

**IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA OČUVANJE
NACIONALNIH SPOMENIKA U 2017. GODINI**

Sarajevo, mart 2018. godine

S A D R Ž A J

1.	NADLEŽNOSTI KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA	.....
1		
2.	PROVEDENE AKTIVNOSTI	.....
1		
2.1.	Razmatranje odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom	.....
2		
2.1.1.	Donošenje odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom	.....
2		
2.1.2.	Donošenje odluka kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom	.....
2		
2.1.3.	Donošenje odluka kojima se ranije donesene odluke mijenjaju, dopunjavaju, ispravljaju ili ukidaju	.....
2		
2.2.	Rješavanje peticija	.....
3		
2.3.	Produženje režima zaštite	.....
3		
2.4.	Upis bilješke o nacionalnom spomeniku u zemljišne knjige	.....
3		
2.5.	Implementacija odluka Komisije – obilježavanje nacionalnih spomenika	.....
3		
2.6.	Davanje stručnog mišljenja na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika	.....
4		
2.7.	Lista ugroženih spomenika	.....
4		
3.	PROJEKTI KOMISIJE	.....
4		
3.1.	Kandidirani projekti	.....
4		
3.2.	Projekti za koje su odobrena sredstva	.....
5		
3.3.	Projekti završeni u 2017. godini	.....
5		

3.4.	Projekti na kojima je Komisija učestvovala kao partner u 2017. godini	.....
		5
4.	KANDIDATURA NACIONALNIH SPOMENIKA ZA UPIS NA LISTU SVJETSKE BAŠTINE (UNESCO)	.....
		6
4.1.	Nominacija nekropola sa stećcima za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a	.....
		6
4.2.	Izvještavanje o implementaciji Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine (UNESCO)	.....
		7
5.	SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA NADLEŽNIM ZA IMPLEMENTACIJU ANEKSA 8	.....
		8
5.1.	Sastanci sa nadležnim institucijama i pojedincima na provođenju Aneksa 8.	.....
		8
5.2.	Učestvovanje predstavnika Komisije na konferencijama, skupovima i seminarima	.....
		9
5.3.	Učestvovanje predstavnika Komisije u radu međunarodnih tijela	.....
		9
6.	JAVNOST RADA	.....
		9
6.1.	Saradnja sa medijima	.....
		9
6.2.	Podizanje svijesti o značaju naslijeda	.....
		12
6.3.	Biblioteka i dokumentacioni centar	.....
		12
6.4.	Baza podataka o spomenicima	.....
		13
7.	ORGANIZACIJA KOMISIJE	.....
		14
7.1.	Sastav Komisije	.....
		14

7.2.	Sjednice Komisije	.....
	14	
7.3.	Sekretarijat Komisije	.....
	15	
7.4.	Interni akti Komisije	.....
	16	
7.5.	Vanjski saradnici	.....
	17	
7.6.	Stručna obuka zaposlenih	.....
	17	
7.7.	Smještaj Komisije	.....
	18	
8.	IZVRŠENJE BUDŽETA KOMISIJE	.....
	18	
9.	ZAKLJUČCI	.....
	18	

Na osnovi člana 46. stav (2) Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika na svojoj 19. sjednici održanoj 12.03.2018. godine, usvojila je sljedeće

IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA U 2017. GODINI

Odlukom Predsjedništva BiH, broj 01-50-1-227-37/16 od 28.01.2016. godine, imenovani su novi članovi Komisije Amir Pašić, Radoje Vidović i Goran Milojević.

Na osnovi člana 5. stav 4. Odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH" br. 1/02, 10/02, 42/16 i 50/17), sva tri člana Komisije zasnovala su radni odnos u Komisiji, počev od 1. jula 2017. godine.

1. NADLEŽNOSTI KOMISIJE ZA OČUVANJE NACIONALNIH SPOMENIKA

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u dalnjem tekstu: Komisija) je institucija Bosne i Hercegovine uspostavljena na osnovi Aneksa 8. Op

eg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i Odluke o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika koju je donijelo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 119. sjednici, održanoj 21.12.2001. godine, a kojom su, u skladu sa odredbama Aneksa 8., utvrđeni osnovni principi i ciljevi djelovanja Komisije, te njeni primarni zadaci i ovlaštenja kao institucije Bosne i Hercegovine. Odluka je objavljena u "Službenom glasniku BiH", br. 1/02, 10/02, 42/16 i 50/17.

Na osnovi ovlaštenja iz Anekса 8. Op

eg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini Komisija donosi odluke o proglašenju pokretnih i nepokretnih dobara nacionalnim spomenikom, primjenjujući Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02 i 15/03), i na osnovi Pravilnika o aktivnostima vezanim za međunarodnu saradnju ("Službeni glasnik BiH", broj 29/02), koji je donijelo Predsjedništvo BiH, daje inicijativu za pokretanje postupka za zaključivanje međunarodnih ugovora, priprema prijedloge ugovora, učestvuje u prethodnim pregovorima radi zaključivanja međunarodnih ugovora na eksperthnom nivou, izvršava međunarodne ugovore, te obavlja druge poslove međunarodne saradnje u oblasti zaštite nacionalnih spomenika.

2. PROVEDENE AKTIVNOSTI

Na osnovi ovlaštenja iz Anekса 8. Op

eg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Komisija razmatra i donosi odluke o proglašenju pokretnih i nepokretnih dobara nacionalnim spomenikom, primjenjujući Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02 i 15/03).

Za dobra koja ne ispunjavaju Kriterije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom, Komisija donosi odluku kojom se utvrđuje da predloženo dobro ne ispunjava te kriterije ("negativne odluke").

Odredbom člana 40. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika utvrđeni su slučajevi u kojima Komisija može odlučiti o izmjeni ili dopuni

ranije donesene odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom. Izmjene i dopune odluke u propisanim slučajevima donose se na način i prema postupku propisanim za donošenje odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Komisija po službenoj dužnosti (bez posebnog zahtjeva), donosi odluke o proglašenju nacionalnim spomenikom za svako pojedinačno dobro upisano na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/02). Na Privremenoj listi, koju je uspostavila Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika u sazivu iz perioda 1995–2001. godine, upisano je 776 spomenika.

Postupak za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom pokreće se na osnovi peticije – prijedloga za utvrđivanje dobra nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Peticije za utvrđivanje dobra nacionalnim spomenikom podnose se Komisiji u skladu sa članom V Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Komisija je utvrdila jedinstvenu formu peticije prema vrsti dobra. Peticiju može podnijeti bilo koje pravno ili fizičko lice u Bosni i Hercegovini¹.

2.1. Razmatranje odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom

U 2017. godini Komisija je razmatrala ukupno **40 prijedloga odluka koliko je i planirano Godišnjim planom za 2017. godinu.**

2.1.1. Donošenje odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom

Tokom 2017. godine Komisija je proglašila nacionalnim spomenicima **20** dobara.

Prilog 1: *Odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, donesene u 2017. godini*

2.1.2. Donošenje odluka kojima se utvrđuje da predložena dobra ne ispunjavaju kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom

U 2017. godini Komisija je donijela ukupno **7 odluka** kojima se odbija peticija/prijedlog za proglašenje dobara nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine.

Prilog 2: *Odluke kojima se utvrđuje da dobro ne ispunjava kriterije za proglašenje nacionalnim spomenikom, donesene u 2017. godini*

2.1.3. Donošenje odluka kojima se ranije donesene odluke mijenjaju, dopunjavaju, ispravljaju ili ukidaju

U 2017. godini Komisija je donijelo ukupno **8 odluka** o izmjenama, dopunama ili ispravkama **odluka** o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima.

---

¹ Komisija je do 31.12.2016. godine ukupno primila 1702 peticije.

U periodu 2002–2017. godine Komisija je donijela ukupno:

- 1.023 odluka, od toga 841 pozitivnu (33 pokretna i 808 nepokretnih dobara) i 182 negativne odluke. Od ukupnog broja proglašenih nacionalnih spomenika, 600 spomenika nalazi se na teritoriji Federacije BiH, 230 spomenika na teritoriji Republike Srpske i 11 spomenika u Brčko Distriktu BiH. Od ukupnog broja negativnih odluka, 153 odluka je za dobra koja se nalaze na području FBiH, 27 na području RS, a 2 na području Brčko Distrikta.
- Konačne odluke o proglašenju nacionalnim spomenicima za ukupno 347 dobara sa Privremene liste, odnosno 5 spomenika u toku 2017. godine. Od ukupnog broja proglašenih dobara sa Privremene liste (347), 249 dobara se nalazi na području FBiH, 94 na području RS, a 4 na području Brčko Distrikta.
- 522 pozitivne odluke za dobra za koje su podnesene peticije nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine,
- 83 odluke o izmjenama i dopunama odluka o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima.

Prilog 3: Odluke o izmjenama, dopunama, ispravkama ili ukidanju odluka Komisije, donesene u 2017. godini.

2.2. Rješavanje peticija

Tokom 2017. godine Komisiji je upućeno 12 peticija, te 2.467 ostalih dopisa, zahtjeva i podnesaka (ukupno 2.479 akta) koji su rješavani u skladu sa ovlaštenjima Komisije utvrđenim zakonom i Općim aktima Komisije.

Prilog 4: Lista peticija / prijedloga za proglašenje dobara nacionalnim spomenicima, primljenih u 2017. godini

Tokom 2017. godine Komisija je proglašila nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine ukupno 15 dobara za koje su podnesene peticije (vidi Prilog 1).

2.3. Producenje režima zaštite

Komisija je na sjednicama održanim u 2017. godini donijela 7 odluka o produženju režima zaštite iz člana V stav 3. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, za ukupno 47 dobara. Odluke su objavljene u "Službenom glasniku BiH". Režim zaštite produžen je do donošenja konačne odluke Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika o proglašenju predloženih dobara nacionalnim spomenikom.

Prilog 5: Popis kulturno-historijskih dobara kojima je u 2017. godini produžen režim zaštite do donošenja konačne odluke Komisije

2.4. Upis bilješke o nacionalnom spomeniku u zemljische knjige

Komisija je u periodu 2002–2017. godine uputila ukupno 797² zahtjeva nadležnim zemljischenoknjžnim uredima za upis zabilježbe o nepokretnim nacionalnim spomenicima u zemljische knjige (zahtjev se upućuje nakon stupanja odluke na snagu, odnosno nakon objave u "Službenom glasniku BiH"). Zaključno sa 31.12.2017. godine, Komisiji je dostavljeno 553 rješenja kojim se dopušta upis zabilježbe o proglašenju nacionalnih spomenika BiH u zemljische knjige u cijelosti, 20 rješenja o djelimičnom upisu (dio spomenika se iz određenog razloga ne može upisati u ZK, te se za taj dio odbija zahtjev), 31 rješenje o upisu u katastarski operat (tamo gdje nema zemljischenih knjiga), te 140 rješenja kojima se odbija zahtjev za upis zabilježbe o nacionalnom spomeniku u ZK. Najčešći razlog za odbijanje zahtjeva za upis je što u odlukama Komisije nema katastarskih podataka po starom premjeru, bez kojih zemljischenoknjžni uredi, u skladu sa zakonom, ne mogu izvršiti upis u zemljische knjige. Za 27 zahtjeva u toku je postupak upisa (pismena ili usmena informacija od nadležnog referenta), dok za 26 zahtjeva Komisiji još nije dostavljen nikakav odgovor (upućene su urgencije, ukoliko je od podnošenja zahtjeva prošlo 2 mjeseca).

2.5. Implementacija odluka Komisije – obilježavanje nacionalnih spomenika

- Tokom 2017. godine Komisiji dostavljeni zahtjevi za tehničku pripremu ukupno četiri table:
  - Most u Klepcima, Čapljina,
  - Stari grad Jezerski, Bosanska Krupa,
  - Cincarsko groblje u Brčkom,
  - Zgrada Predsjedništva BiH u Sarajevu.

² Od ukupno 841 proglašenog dobra, za 44 dobra nije podnesen zahtjev, jer odluke još nisu objavljene u Sl. glasniku (13) ili se radi o pokretnim dobrima (31) koja se ne upisuju u ZK.

- Upućen odgovor Srpsko-pravoslavnoj eparhiji vezano za prijedlog izmjene teksta infotable za Manastir Zavala.
- Nakon interesa predstavnika Općine Cazin, objašnjena procedura pripreme i izrade infotable, te dostavljena tehnička specifikacija.

2.6. Davanje stručnog mišljenja na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika

U 2017. godini Komisija je, na zahtjev Federalnog ministarstva prostornog uređenja, Službe iz Brčko Distrikta BiH i drugih institucija, dala 34 stručna mišljenja na projektu dokumentaciju za izvođenje radova na nacionalnim spomenicima.

Prilog 6: *Pregled stručnih mišljenja datih na projekte rehabilitacije nacionalnih spomenika u 2017. godini*

2.7. Lista ugroženih spomenika

Komisija je 2003. godine uspostavila Listu ugroženih nacionalnih spomenika za koje je neophodno provesti hitne mjere zaštite da bi se sprječilo njihovo potpuno uništenje, a u cilju usmjeravanja pažnje svih odgovornih entitetskih i državnih tijela uprave, ali i mogućih donatora i investitora na one slučajeve nacionalnih spomenika kojima prijeti nestanak ukoliko odmah ne budu poduzete neophodne aktivnosti za njihovo spašavanje.

Do kraja 2017. godine na Listi se nalazi 80 najugroženijih spomenika. Komisija je uspostavila sistem praćenja stanja i aktivnosti vezanih za ugrožene spomenike sa Liste, na osnovi utvrđenih indikatora. Od vlastita entiteta i nadležnih tijela Komisija je zatražila da poduzmu sve neophodne mjere iz njihove nadležnosti s ciljem zaštite ugroženih spomenika. O stanju ugroženih spomenika i poduzetim aktivnostima Komisija redovno obavještava javnost.

Tokom 2017. godine Komisija je na Listu ugroženih spomenika uvrstila 2 spomenika, dok sa liste nije skinut niti jedan.

Prilog 7: *Lista ugroženih spomenika*

3. PROJEKTI KOMISIJE

Za nacionalne spomenike koji se nalaze na Listi ugroženih spomenika Komisija se obraćalo zahtjevom za finansijsku podršku međunarodnim subjektima, kao i vlastima u Bosni i Hercegovini na svim nivoima. Aktivnosti na ovim projektima provodile su se prema ugovorima sklopljenim sa donatorima, a u skladu sa zakonskim propisima u BiH.

3.1. Kandidirani projekti

Za sredstva Fonda ambasade SAD u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa za 2017/2018. godinu nisu kandidirani projekti.

Za sredstva Ambasade Savezne Republike Njemačke u BiH kandidiran je projekat za samostan svetog Bonaventure u Visokom.

Za sredstva Evropske unije putem IPA fondova kandidirani su projekti:

- **Quest for Stećci** u saradnji sa Sarajevskom regionalnom razvojnom agencijom (SERDA). Prijedlog projekta je apliciran na poziv za dostavu projektnih prijedloga u sklopu programa Cross-border Co-operation Bosnia and Herzegovina – Montenegro (2014–2020). Prijedlog projekta je apliciran 9.12.2016. godine. Odbijenica je dobijena 17.10.2017. godine;

- **Ecology, Community, Museum Innovation (ECCOMI).** Prijedlog projekta je apliciran na poziv za dostavu projektnih prijedloga u sklopu programa Interreg – IPA CBC (Cross-border Cooperation Programme) Croatia – Bosnia and Herzegovina – Montenegro 2014–2020. Prijedlog projekta je apliciran 10.06.2016. godine. Odbijenica je dobijena 20.02.2017. godine.

3.2. Projekti za koje su odobrena sredstva

- **Zgrada Crvenog krsta u Sarajevu** – Projekat parcijalne sanacije enterijera zgrade Društva Crvenog križa BiH u Sarajevu – III faza; donator: Specijalni fond američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; period realizacije: 30.09.2015.–30.09.2017.; vrijednost ugovora 120.000,00 \$;
- **Zemaljski muzej u Sarajevu** – Projekat "Preventivna konzervacija zbirk"; donator: Specijalni fond američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; period realizacije: 10.09.2015.–31.12.2018.; vrijednost ugovora 625.000,00 \$;
- **Most na rijeci Žepi, Rogatica** – Projekat "Restauracija mosta s kraja XVI stoljeća na rijeci Žepi, Rogatica"; donator: Specijalni fond američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; period realizacije: 17.09.2012.–31.12.2015. / 31.12.2016.; vrijednost ugovora: 62.600,00 \$;
- **Arheološko područje Skelani, Srebrenica** – Projekat "Preventivna konzervacija mozaika iz 4. stoljeća nove ere"; donator: Vlada Savezne Republike Njemačke; ugovor potpisana 28.07.2016. godine; period realizacije: 28.07.2016.–31.12.2017.; vrijednost ugovora 117.349,00 KM;
- **Historijski muzej u Sarajevu** – Projekat "Restauratorski radovi dijela krova"; donator: Specijalni fond američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; period realizacije: 30.09.2014.–31.12.2016.; vrijednost ugovora 77.600,00 \$, (63.250 \$ američki ambasador; 14.350 \$ Komisija);
- **Mišćina džamija u Sarajevu** – Projekat "Konzervatorski i restauratorski radovi zidne slike Medina"; donator: Vlada Republike Njemačke; ugovor potpisana 15.09.2016. godine; period realizacije: 15.09.2016.–15.11.2017. godine; vrijednost ugovora 14.042,82 KM;
- **Projekt "Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijeđe"**; donator: Specijalni fond američkog ambasadora u BiH za zaštitu kulturnog naslijeđa; period realizacije: 21.09.2016.–31.03.2018.; vrijednost ugovora 20.741,00 \$.

3.3. Projekti završeni u 2017. godini

Završeni su sljedeći projekti u 2017. godini:

- Projekt parcijalne sanacije enterijera zgrade Društva Crvenog krsta BiH u Sarajevu – III faza;
- Projekt "Restauracija mosta s kraja XVI stoljeća na rijeci Žepi, Rogatica";
- Projekt "Restauratorski radovi dijela krova Historijskog muzeja u Sarajevu";
- Projekt "Konzervatorski i restauratorski radovi zidne slike Medina u Mišćinoj džamiji u Sarajevu";
- Projekt "Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijeđe".

3.4. Projekti na kojima je Komisija učestvovala kao partner u 2017. godini

Projekat uspostavljanja evropske mreže o kulturnom naslijeđu (EUROPEAN HERITAGE NETWORK – HEREIN) (donator: Vijeće Evrope; period realizacije: od 1999. godine bez ograničenja);

Prilog 8: *Izvještaji o projektima koje implementira Komisija*

4. KANDIDATURA NACIONALNIH SPOMENIKA ZA UPIS NA LISTU SVJETSKE BAŠTINE (UNESCO)

Tokom 2017. godine vršen je monitoring dobara koja se nalaze na Tentativnoj listi UNESCO-a radi pripreme izvještaja na osnovi kojeg bi se precizirali daljnji zadaci u postupku nominiranja novih dobara.

Izvršen je uvid u stanje sljedećih dobara:

- Historijsko gradsko područje Počitelj,
- Historijsko gradsko područje Jajce,
- Prirodno i historijsko područje Blidinje,
- Prirodno i historijsko područje Blagaj.

4.1. Nominacija nekropola sa stećcima za upis na Listu svjetske baštine UNESCO-a

Tokom 2017. godine predstavnici Komisije učestvovali su u izradi dokumenata koji su predstavljali obavezu Bosne i Hercegovine – dopunjena Izjava o univerzalnoj vrijednosti i Stanje konzervacije stećaka koji je do 01.12. bilo potrebno predati u Komitet za svjetsku baštinu. Dokument je usaglašavan i mijenjan nekoliko puta, a konačno su ga potpisali ministri kulture država učesnica u projektu. U ime BiH dokument je potpisao Ministar civilnih poslova BiH.

Realizirane aktivnosti u 2017. godini:

- 23.01.2017. godine održan II sastanak Međudržavnog koordinacionog odbora za implementaciju Plana upravljanja nekropola sa stećcima;
- izvršen obilazak nekropole sa stećcima Maculje, Novi Travnik i postavljena infoploča za ovaj lokalitet;
- 24.07.2017. održan sastanak Državnog koordinacionog odbora. Teme su bile implementiranje Plana upravljanja, priprema za izradu izvještaja o stanju očuvanosti i izrada web-stranice;
- 11.09.2017. godine u Sarajevu održan III sastanak Međudržavnog koordinacionog odbora za implementaciju Plana upravljanja nekropola sa stećcima. Na sastanku je usvojen izgled tabli za označavanje upisanih nekropola i dokument Komunikacione strategije Međudržavnog komunikacionog odbora;
- 18.10.2017. godine u Sarajevu održana Radionica za sajt menadžere na lokalitetima nekropola sa stećcima iz Bosne i Hercegovine koji su upisani na Listu svjetske baštine. Osim predstavnika UNESCO-a, MCP, Komisije, entitetskih zavoda, prisustvovali su predstavnici općina na čijem teritoriju se nalaze dobra;
- u organizaciji Ministarstva kulture Crne Gore i Narodnog muzeja Crne Gore, od 5. do 10. novembra održana je konzervatorska radionica "Stećci-srednjovjekovni nadgrobni spomenici". Radionici su prisustvovali stručnjaci iz četiri zemlje koje su bile uključene u međudržavnu nominaciju stećaka za upis na Listu svjetskog naslijeđa UNESCO-a: Srbija, Crna Gora, Hrvatska i BiH, među kojima su bili predstavnici Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika. Radionica koju je vodio međunarodni stručnjak za konzervaciju kamena Simon Warrack imala je za cilj izradu uputa za konzervatorsko-restauratorske radeve na stećcima kroz teme kompleksnosti konzervacije stećaka, analizu faktora rizika (geološki, klimatski i drugi) te specifičnosti konzervatorskih metoda i materijala u odnosu na lokalitete. Pored predavanja i razmjene iskustava, učesnici su obišli lokalitete sa stećcima u Crnoj Gori (Grčka groblja u Plužinama i

Žabljaku, te nekropola Bare Žugića podno Durmitora). Nakon radionice će biti prezentiran Plan predstojećih aktivnosti na zaštiti stećaka koji će nakon prispjeća u Komisiju biti prezentiran.

- 24.11.2017. završen je obavezni dokument – Stanje konzervacije stećaka koji je predat u Komitet za svjetsku baštinu u okviru zadatog roka 01.12.2017. Dokument je usaglašavan i mijenjan nekoliko puta. Potpisao ga je ministar civilnih poslova BiH;
- Centar za svjetsko nasljeđe je potvrdio primitak dokumenta Stanje konzervacije stećaka, koji će se razmatrati na narednoj (42) sjednici Komiteta za svjetsko nasljeđe;
- 15.12.2017. održan je sastanak Državnog koordinacionog odbora sa sajt menadžerima nekropola upisanih na Listu svjetskog nasljeđa. Teme sastanka su bile prezentiranje usvojenog izgleda ploča za označavanje upisanih nekropola i implementiranje Plana upravljanja.

Prilog 9: Zapisnici sa sastanaka i radionica na implementaciji Plana upravljanja za nekropole sa stećcima i dokumenti Međudržavnog koordinacionog odbora

4.2. Izvještavanje o implementaciji Konvencije o zaštiti svjetske kulturne baštine (UNESCO)

Realizirane aktivnosti u 2017. godini:

- izvršen monitoring područja Starog mosta sa Starim gradom Mostar i analiza izvještaja Agencije Stari grad Mostar;
- održan sastanak u vezi sa tehničkim prijemom radova na mostu Mehmed-paše Sokolovića u Višegradu, o čemu je urađen izvještaj;
- inicirana priprema za upis Jevrejskog groblja u Sarajevu na Tentativnu listu UNESCO-a u okvirima međudržavne serijske nominacije za jevrejska groblja u Evropi, nakon čega je Državnom komisiji BiH za saradnju sa UNESCO-om dostavljen zahtjev kako bi se što prije pokrenule aktivnosti za nominaciju Jevrejskog groblja u Sarajevu na Listu svjetskog nasljeđa. Predstavnici Komisije su učestvovali u pripremi radnih materijala i analiza, te na sjednici Državne komisije prezentirali razloge pripreme dokumenta. Nakon prezentacije donesena je odluka da se pokrene procedura pripreme, a da u radnom timu bude predstavnik Komisije.
- Nominiranje Jevrejskog groblja u Sarajevu na Tentativnu listu svjetskog nasljeđa UNESCO-a
  - Predstavnik Komisije imenovan kao član ekspertnog tima za pripremu nominacije Jevrejskog groblja u Sarajevu na Tentativnu listu svjetskog nasljeđa UNESCO-a;
  - 27.03.2017. godine održan sastanak članova ekspertnog tima;
  - 03.04.2017. godine održan sastanak članova ekspertnog tima i izvršen obilazak lokaliteta Jevrejskog groblja;
  - kontinuirano komuniciranje i konsultacije sa članovima tima;
  - zajedno sa članovima tima iz Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta pripremljen tekst Tentativne liste za Jevrejsko groblje u Sarajevu shodno zadatom obrascu. Dokument je proslijeđen federalnoj ministrici kulture i sporta na razmatranje i proslijedivanje Državnom komisiji za saradnju BiH sa UNESCO-om;

- dokument do datuma pripreme ovoga izvještaja još nije dostavljen Državnoj komisiji za saradnju BiH sa UNESCO-om.

Most Mehmed-paše Sokolovića u Višegradu

- Predstavnik Komisije prisustvovao sastanku u vezi sa okončanim radovima restauracije mosta (medijski nastupi načelnika općine, tehnički prijem radova i sl.), u organizaciji Ambasade Turske u Bosni i Hercegovini.
- U augustu održan sastanak predstavnika TIKA, izvođača radova ER-BU, UNESCO Ureda u BiH, RZZKIPNRS, Općine Višegrad na temu okončanih radova na mostu. Zaključeno je da se pristupi otklanjanju nedostataka koji su uočeni nakon izvođenja radova, sa rokom 24.10.2017.
- Radovi na otklanjanju nedostataka (fugiranje) nije izvršeno do navedenog roka pa su prolongirani do povoljnijih vremenskih uvjeta.
- Institut za urbanizam, građevinarstvo i ekologiju RS će izraditi Elaborat o kvalitetu izvedenih radova restauracije mosta.

Stari most u Mostaru

- Prilikom obilaska radova na hotelu Ruža u rujnu, predstavnik izvođača radova informirao da će se radovi okončati do proljeća 2018;
- predstavnik Komisije je u novembru izvršio snimanje trenutnih radova na hotelu Ruža.

Prilog 10: Izvještaj o radu Agencije "Stari grad" za 2017. godinu

5. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I TIJELIMA NADLEŽnim ZA IMPLEMENTACIJU ANEKSA 8.

Tokom 2017. godine Komisija je, u skladu sa svojim ovlaštenjima, nastavila, a sa nekim i unaprijedila ranije uspostavljenu saradnju sa nadležnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, entiteta, Distrikta Brčko, gradova, kantona i op

ina o pitanjima značajnim za rad Komisije, a u skladu sa Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Op

eg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kojim je, između ostalog, propisana obavezna saradnja tijela i institucija na svim nivoima vlasti sa Komisijom.

Tokom 2017. godine predstavnici Komisije učestvovali su u radu Vijeća Regulacionog plana historijskog gradskog područja Počitelj i Vijeća Regulacionog plana historijskog gradskog područja Blagaj.

Na osnovi poziva Generalnog sekretarijata Predsjedništva BiH i Službe za zajedničke poslove institucija BiH predstavnici Komisije učestvovali su u aktivnostima na konzervatorsko-restauratorskim radovima na objektu Predsjedništva BiH – radovi na uređenju salona za zvanice, radovi na izradi specijalnih sigurnosnih vrata, radovi na izradi sigurnosnog sistema i radovi na krovopokrivanju.

5.1. Sastanci sa nadležnim institucijama i pojedincima na provođenju Aneksa 8

Tokom 2017. godine realizirani su brojni sastanci Komisije sa predstavnicima nadležnih tijela na svim nivoima državne vlasti, predstavnicima institucija nadležnih za zaštitu kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine, predstavnicima vjerskih zajednica, međunarodnih organizacija i drugih institucija i pojedinaca s ciljem uspostavljanja ili unapređenja saradnje Komisije sa navedenim subjektima u

postupku donošenja i implementacije odluka Komisije, osiguranja sredstava za provođenje mjera zaštite nacionalnih spomenika u entitetskim budžetima i sredstava za rad Komisije, te rješavanja problema koji su usporavali i otežavali implementaciju Aneksa 8. i Zakona o provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika.

Prilog 11: *Pregled sastanaka predstavnika Komisije sa nadležnim institucijama i pojedincima na provođenju Aneksa 8. u 2017. godini*

5.2. Učestvovanje predstavnika Komisije na konferencijama, skupovima i seminarima

Prilog 12: *Pregled učestvovanja predstavnika Komisije na konferencijama, skupovima i seminarima u inozemstvu u 2017. godini*

5.3. Učestvovanje predstavnika Komisije u radu međunarodnih tijela

Tokom 2017. godine, u skladu sa svojim ovlaštenjima, Komisija je zastupala interese Bosne i Hercegovine u međunarodnim tijelima i učestvovala na konferencijama i drugim međunarodnim skupovima u vezi s oblašću zaštite naslijeđa.

Predstavnici Komisije su kao izabrani stručnjaci uključeni u Međudržavni koordinacioni odbor za implementaciju Plana upravljanja za nekropole sa stećcima, ICCCROM i kao nacionalni koordinator za BiH u Evropskoj mreži o kulturnom naslijeđu (EUROPEAN HERITAGE NETWORK – HEREIN).

Prilog 13: *Pregled učestvovanja predstavnika Komisije u radu međunarodnih tijela u 2017. godini*

6. JAVNOST RADA

6.1. Saradnja s medijima

U skladu sa godišnjem Planu rada i poslovanja, Komisija informira javnost o svome radu, donesenim odlukama, zaključcima i stavovima, te drugim aktivnostima koristeći razne komunikacijske kanale (indirektni, direktni i putem medija) i alate (kao npr. konferencije za medije, izjave za medije, organizacija medijskih i drugih promotivnih događaja, web-stranica, promotivni materijali itd.).

Komisija poduzima aktivnosti u vezi sa promoviranjem nacionalnih spomenika na news portalima koji su izrazili interes za takvim vidom saradnje. U izvještajnom periodu dostavljeno im je 47 kompletnih materijala, uključujući tekstove i fotografije u cilju afirmacije kulturnog naslijeđa BiH. Pripremljeno je i distribuirano 31 saopćenja za javnost.

Pored toga, Komisija zaprima upite od medija koji se odnose na djelokrug rada (odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, o trenutnom stanju nacionalnih spomenika, mjere njihove zaštite i očuvanja, te informacije u vezi s eksploatiranjem nekog dobra (zakonske odredbe i sl.). Tokom 2017. godine Komisija je službeno zaprimila 115 upita različitih medija u BiH na koja je odgovoren u pisanoj formi ili u formi izjave za TV ili radio.

Evidencija medijskog izvještavanja (Press-clipping)

Za potrebe praćenja i dostavljanja izvoda iz štampanih, elektronskih i online medija sa područja Bosne i Hercegovine, koji se odnose na rad Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, te oblast kulture, i kulturnog naslijeđa, definiran je popis medija, popis tema i ključnih riječi na osnovi kojih izvršilac pruža usluge press-clippinga. Press-clipping se pohranjuje na server – hemeroteku i dostavlja se svim

zaposlenim i članovima Komisije na dnevnoj bazi. U tabeli, koja je u prilogu ovog izvještaja, prikazana je statistička analiza press-clippinga za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine sa brojem objava (članaka, internetskih objava i TV-priloga) uopćeno iz domena kulture i kulturnog naslijeđa, zatim dio objava koje se odnose na Komisiju, kao i najzastupljenije teme za svaki pojedinačni mjesec. Od ukupno 3159 objava, 496 objava se odnosi na Komisiju za očuvanje nacionalnih spomenika, što iznosi 16 %.

Prilog 14: Analiza press-clippinga Komisije u 2017. godini

Web-stranica Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika – www.kons.gov.ba

Postojanje web-stranice je neophodan alat strateškog komuniciranja Komisije s ciljnim javnostima, s obzirom na to da služi i za prezentaciju aktivnosti Komisije te nudi i informacije i sadržaje o svakom pojedinačnom nacionalnom spomeniku kroz dostupnu aplikaciju/sofver, uključujući fotodokumentaciju. Osim toga, redovno ažuriranje stranice (poštujуći standarde proaktivne transparentnosti) i njen kvalitetan sadržaj omogućuje dijeljenje sadržaja putem profila na društvenim mrežama (facebook-profil). Na taj način generiraju se nove posjete web-stranici i postiže veći doseg informacija do ciljnih grupa. Ovdje je kao indikator postavljen broj posjeta / klikova po stranici. Pored toga dostupna je anketa o zadovoljstvu korisnika web-stranice u cilju prikupljanja korisnih prijedloga za poboljšanje sadržaja. Komisija ima i svoj kanal na You Tube koji omogućava postavljanje videosadržaja.

- Početkom 2017. godine usvojena je Strategija online komunikacije Komisije;
- otvoren je facebook-profil za instituciju (<https://www.facebook.com/Komisija-za-o%C4%8Duvanje-nacionalnih-spomenika-2052886938280438>).

Kraći statistički pregled poduzetih aktivnosti u cilju poboljšanja web-stranice

U periodu od 01.01.2017. do 31.12.2017. godine, analizom broja posjeta web-stranici ustanovljeno je da je ukupan broj korisnika posjetilaca 7.444. Ukupan broj registriranih klikova na bilo koji link je 69.307, što se odnosi i na višestruki broj klikova jednog korisnika.

U ovom periodu je bilo više novih korisnika, dakle posjetilaca koji nisu ranije bili na web-stranici.

U aplikaciju na web-stranici na kojoj se nalaze odluke o proglašenju dobara nacionalnim spomenicima, tokom 2017. godine 232 odluke su postavljene na sva tri jezika.

U periodu otkako je instaliran brojač preuzimanja dokumenata / odluka (od 10.09.2017.) ukupno je registrirano 944 preuzimanja sa aplikacije.

Na aplikaciji su urađene izmjene i poboljšanja u performansama:

- napravljena je nova galerija koja ima bolji pregled slika spomenika;
- uklonjen je login stranica, tako da korisnici imaju pristup direktno na nacionalne spomenike;
- afrikati se vide u aplikaciji i moguće je vršiti pretragu po njima;
- implementiran je brojač skinutih odluka u aplikaciji;
- dodano je novo polje zona zaštite;

- implementirana su poboljšanja koja ubrzavaju dodatno aplikaciju.

Promotivne aktivnosti (događaji, kampanje, press-konferencije i sl.)

U izvještajnom periodu realizirani su sljedeći promotivni događaji:

- 08.03.2017. godine – Posjeta sarajevskih studenata Arhitekture i konzervacije Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika. Studentima su prezentirane aktivnosti očuvanja kulturne baštine sa naglaskom na projekte zaštite bosanskohercegovačkog naslijeđa. Tokom posjete više od 20 studenata posjetilo je Bibliotečko-dokumentacioni centar Komisije.
- 20.03.2017. godine – Posjeta nacionalnom spomeniku – Most na Žepi, na kojemu su okončani radovi urgentne stabilizacije mosta i postavljanje informacione table u prisustvu ambasadorice SAD-a u BiH Nj. E. Maureen Cormack.
- 27.03.2017. godine – Ceremonija dodjele nagrada učenicima-pobjednicima konkursa “Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijeđe“ na temu “Naslijeđe i vandalizam“ u Međunarodnom centru za djecu i omladinu Novo Sarajevo.
- 13.04.2017. godine – Obilježavanje Međunarodnog dana spomenika i spomeničkih cjelina. Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika u saradnji sa Arhitektonskim fakultetom u Sarajevu organizirala je predavanja za studente IV godine pod nazivom “Naslijeđe i turizam“.
- 21.04.2017. godine – Obilježavanje Međunarodnog dana i noći knjige i autorskih prava. BDC Komisije organizirao je radionicu pod nazivom “Biblioteka kulturno naslijeđe vama u posjeti“ za učenike petog i šestog razreda dvije osnovne škole na općini Ilidža (Četvrta i Peta osnovna škola).
- 10.05.2017. godine – Ceremonija dodjele nagrada nagrade učenicima-pobjednicima konkursa i učesnicima trodnevног kampa “Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijeđe 2017“ u Zemaljskom muzeju u Sarajevu.
- 11.05.2017. godine – Ceremonija – prezentacija rezultata treće faze projekta restauracije zgrade Društva Crvenog krsta BiH u Sarajevu u enterijeru ovog nacionalnog spomenika BiH u prisustvu ambasadorice SAD-a u BiH Nj. E. Maureen Cormack.
- 19.05.2017. godine – Obilježavanje Međunarodnog dana muzeja postavljanjem informacione table na lokalitetu nekropole sa stećcima Maculje, općina Novi Travnik uz nazočnost lokalne zajednice.

Postupanje u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini

Tokom 2017. godine zaprimljeno je četiri zahtjeva na osnovi Zakona o slobodnom pristupu informacijama BiH. Svi zahtjevi su obrađeni u zakonski propisanom roku.

6.2. Podizanje svijesti o značaju naslijeđa

Kampanja “Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijeđe“ provodi se od 2006. godine u saradnji sa Ambasadom Sjedinjenih Američkih Država u BiH. Dosada je u kampanji učestvovalo preko 65 škola iz više od 20 bosanskohercegovačkih gradova (Sarajevo, Mostar, Trebinje, Livno, Jajce, Travnik, Stolac, Čapljina, Ljubinje, Šipovo, Ustikolina, Blagaj...), odnosno 12.000 učenika. Kroz projektne aktivnosti, kao što su predavanja u školama i na lokalitetima nacionalnih spomenika, djeca stječu i usavršavaju znanja o kulturnom naslijeđu, sa fokusom na stare gradove, arhitekturu, umjetnička djela, zanate, usmena predanja i dr.

Tokom 2017. godine realizirane održana su predavanja u 11 osnovnih škola u BiH, Kamp "Moja BiH – moje naslijede" i izložba učeničkih radova i finalna ceremonija dodjele nagrada učenicima – pobjednicima konkursa "Moja Bosna i Hercegovina – moje naslijede 2017".

6.3. Biblioteka i dokumentacioni centar

Biblioteka i dokumentacioni centar Komisije (BDC) je zadužen za prikupljanje, obradu i čuvanje dokumentacije o nacionalnim spomenicima BiH. Biblioteka saradnicima Komisije osigurava pristup fondovima bibliotečke i dokumentarne građe, informacijama i sadržajima za potrebe stručnog rada na proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Biblioteka osim saradnicima Komisije svoje usluge pruža vanjskim korisnicima studentima, magistrantima, doktorantima, kao i istraživačima u oblasti naslijeda.

Ustrojstvo centra bazirano je na dva usko povezana dijela: bibliotečkom i dokumentacijskom. Bibliotečki dio čini fond od oko 3 000 jedinica bibliotečke građe iz oblasti naslijeda, arhitekture, umjetnosti, historije, menadžmenta u naslijedu, arheologije, etnologije i pravne zaštite.

Razvoj ovog specijaliziranog fonda stručne literature o naslijedu svojim donacijama pomogli su ICCROM Library, Historijski arhiv Sarajevo, ISLAMIC CONFERENCE RESEARCH CENTER (IRICICA), Global Librarian projcc, Britansko vijeće Sarajevo, ARCHAEOLOGICAL INSTITUTE OF AMERICA, Muzej Hercegovine Mostar, Muzej Semberije Bijeljina, Akademija nauka i umjetnosti BiH i dr.

Fond nebibliotečke građe čine zbirke projektno-tehnički dokumentacije, kartografske građe (mape, geodetske podloge i dr.), fotodokumentacije (arhivske i nove), novinskih članaka i grafičke građe (plakati, razglednice, kalendarji i dr.). Fond nebibliotečke građe broji oko 15 000 jedinica.

Obrada građe vrši se po Međunarodnim standardima ISBD(M) za opis bibliotečke građe i ISBD(ER) za opis električke građe. Građa iz 10 zbirki evidentirana je u inventarnim knjigama i digitalnim katalozima koji se nadopunjaju. Klasifikacija i katalogizacija građe u fondovima vrši se po predmetnim odrednicama i UDC klasifikaciji.

U biblioteci se kontinuirano u skladu sa prikupljenom građom vrši digitalizacija. Digitalizacija se odvijala u nekoliko faza, u prvoj – 2007. godine digitalizirani su projekti (tehnička dokumentacija), u drugoj – koja je započela 2009. godine, digitalizirana je kompletna kartografska građa, u trećoj fazi – 2010. godine digitalizirane su arhivske fotografije (Ćiro Raić, Vik Roganović i dr.). Od 2011. godine provodi se digitalizacija građe prema trenutnim potrebama institucije.

Biblioteka ima uspostavljenu saradnju međabibliotečke razmjene sa drugim sličnim institucijama (muzeji, biblioteke, instituti i dr.). Na taj način fond biblioteke je obogaćen izdanjima serijskih publikacija koje izdaju ove institucije kao što su: Glasnik Zemaljskog muzeja, Bosanska Vila, časopis Nada, časopis Most i dr.

Glavna aktivnost unutar dokumentacionog dijela je prikupljanje, sortiranje, čuvanje dokumenata različitog tipa, papirne dokumentacije, video i audiofilmova, projekata i fotografija o dobrima koji su proglašena nacionalnim spomenicima ili o onima koji imaju historijsku, kulturnu, arhitektonsku, arheološku, etnografsku ili neku drugu vrijednost. Ova objedinjena građa čini jedinstvenu zbirku nazvanu Spomenički dosje u kojoj se čuva papirna i digitalna dokumentacija o proglašenim nacionalnim spomenicima. Zbirka se popunjava u skladu sa proglašenjem dobara nacionalnim spomenicima i predstavlja najvrjedniju zbirku unutar fonda biblioteke.

Dokumentacija kojom Komisija raspolaže je javna, dostupna na uvid zainteresiranim pravnim i fizičkim licima za njihove istraživačke i obrazovne potrebe, pod uvjetima i na način utvrđen Pravilnikom o radu biblioteke i dokumentacionog centra i Pravilima korištenja dokumentacije.

Biblioteka i dokumentacioni centar pruža sve usluge korisnicima predviđene Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti.

Posebna usluga koju biblioteka nudi vanjskim korisnicima, stručnoj i naučnoj javnosti jeste dokumentacija iz fonda Spomeničkog dosjea koja se dostavlja u digitalnoj formi na zahtjev.

Biblioteka provodi aktivnosti licenciranja izdanja Komisije godišnjaka „Baština“ u naučnim bazama EBSCO_host i Central and Eastern European Online Library (CEEOL).

Ustrojstvo centra bazirano je na dva usko povezana dijela: bibliotečkom i dokumentacionom. Građa iz zbirki je evidentirana u inventarnim knjigama i digitalnim katalozima koji se dopunjavaju.

Prilog 15: Izvještaj o radu biblioteke i dokumentacionog centra u 2017. godini

6.4. Baza podataka o spomenicima

Baza – centralni inventar naslijeđa BiH je otvoren i kontinuiran sistem čija je osnovna namjena:

- objediniti pregled cijelokupnog fonda BiH – za sva dobra i spomenike objediniti sve relevantne podatke i omogućiti njihovu široku dostupnost i jednostavno pretraživanje (historijat, pregled trenutnog stanja rada, stepen dokumentiranosti, bibliotečku i dokumentacionu građu vezanu uz dobra itd.),
- osigurati baze znanja neophodne za rad na održavanju i zaštiti kulturno-historijskog naslijeđa BiH,
- kreirati podloge za izradu prostornih i urbanističkih planova na nivou države, entiteta, općina,
- olakšati naučna istraživanja kulturno-historijskog naslijeđa BiH.

Centralni inventar naslijeđa BiH se sastoji od dva modula, odnosno modula spomenici i modula dokumentaciono-bibliotečke zbirke (DKZ).

Tokom 2017. godine nije vršen unos podataka u bazu u cilju evidentiranja i otklanjanja grešaka koje su se javile. Ukupan broj unesenih odluka do kraja 2017. godine iznosi 500.

7. ORGANIZACIJA KOMISIJE

7.1. Sastav Komisije

Na osnovi člana II stav 4. Aneksa 8. Op

eg okvirnog sporazuma za mir u BiH i člana 5. Odluke o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donijelo je, na 19. sjednici održanoj 28. januara 2016. godine, Odluku o razrješenju dosadašnjih članova Komisije: dr. Amra Hadžimuhamedović, prof. dr. Dubravko Lovrenović i prof. dr. Ljiljana Ševo, te Odluku o imenovanju novih članova Komisije: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović. Odluke su objavljene u "Službenom glasniku BiH", broj 10/16.

Predsjedništvo BiH donijelo je, na 25. sjednici održanoj 25. marta 2016. godine, Odluku o razrješenju međunarodnih članova Komisije: prof. dr. Zeynep Ahunbay i prof. dr. Martin Cherry. Na istoj sjednici Predsjedništvo je donijelo Odluku o dopuni Odluke o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 42/16), kojom je u članu 7. utvrđeno da Komisija usvaja opće akte sa tri glasa – konsenzusom domaćih članova, s tim da će se ta odredba primjenjivati do 30. maja 2017. godine (dakle 12 mjeseci).

Na osnovi člana 5. stav 4. Odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", br. 1/02, 10/02, 42/16 i 50/17), sva tri člana Komisije zasnovala su radni odnos u Komisiji, počev od 1. jula 2017. godine.

7.2. Sjednice Komisije

U 2017. godini održano je devet (9) sjednica Komisije, i to:

- 9. sjednica, održana 21. marta 2017. godine (predsjedavajući Goran Milojević, sa mandatom od 23.12.2016. do 22.10.2017. godine³);
- 10. sjednica, održana 12. aprila 2017. godine (predsjedavajući Goran Milojević);
- 11. sjednica, održana 26. aprila 2017. godine (predsjedavajući Goran Milojević);
- 12. sjednica, održana 11. maja 2017. godine (predsjedavajući Goran Milojević);
- 13. sjednica, održana 13. juna 2017. godine (predsjedavajući Goran Milojević);
- 14. sjednica, od 17. do 18. jula 2017. godine (predsjedavajući Goran Milojević);
- 15. sjednica, održana 08. augusta 2017. godine (predsjedavajući Goran Milojević);
- 16. sjednica, održana 11. oktobra 2017. godine (predsjedavajući Goran Milojević);
- 17. sjednica, održana 07. decembra 2017. godine (predsjedavajući Radoje Vidović, sa mandatom od 23.10.2017. do 22.08.2018. godine).

---

3 Prema članu 8. stav (3) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika domaći članovi Komisije smjenjuju se na funkciji predsjedavajućeg svakih deset mjeseci. Na radnom sastanku održanom 23.02.2016. članovi Komisije su dogovorili da prvi predsjedavajući bude Amir Pašić, a naredni Goran Milojević (u skladu sa redoslijedom navedenim u Odluci Predsjedništva BiH o imenovanju članova Komisije).

7.3. Sekretarijat Komisije

Stručne i administrativne poslove za Komisiju obavlja Sekretarijat, koje sačinjava stručno i kompetentno osoblje i to za: graditeljsko naslijeđe, arheološko naslijeđe, pokretno naslijeđe, pravne poslove (pravna zaštita nacionalnih spomenika i opći poslovi), finansijske poslove, bibliotečke poslove, poslove odnosa sa javnošću i tehničku koordinaciju.

Izvršni funkcioner organizira i rukovodi radom Sekretarijata.

Prema važećem Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Komisije, koji je stupio na snagu 01.02.2017. godine, nakon pribavljanja saglasnosti Predsjedništva Bosne i Hercegovine, za izvršavanje poslova i zadataka iz nadležnosti Komisije utvrđeno je 21 radno mjesto (36 izvršilaca), od čega su 3 radna mesta imenovanih lica (7 izvršilaca), 2 rukovodeća radna mjesta (2 izvršioca), 11 službeničkih radnih mjesta (21 izvršilac) i 5 zaposleničkih radnih mjesta (6 izvršilaca), kako slijedi:

Naziv radnog mjeseta	Stručna spremna	Broj izvršilaca
1. Član Komisije	VSS	3
2. Savjetnik člana Komisije	VSS	3
3. Izvršni funkcioner	VSS	1
4. Pomoćnik izvršnog funkcionera za opće i pravne poslove	VSS	1
5. Pomoćnik izvršnog funkcionera za naslijeđe	VSS	1
6. Stručni savjetnik za pokretno naslijeđe	VSS	1
7. Stručni savjetnik za arheologiju	VSS	1
8. Stručni savjetnik za graditeljsko naslijeđe	VSS	10
9. Stručni savjetnik za historiju umjetnosti	VSS	2
10. Stručni savjetnik za historiju	VSS	1
11. Stručni savjetnik za odnose s javnošću	VSS	1
12. Stručni savjetnik za međunarodno pravo i pravnu zaštitu nacionalnih spomenika	VSS	1
13. Stručni savjetnik – dokumentarist	VSS	1
14. Stručni savjetnik za tehničku koordinaciju	VSS	1
15. Stručni savjetnik za budžet i javne nabavke	VSS	1
16. Stručni saradnik – administrator mreže	VSS	1
17. Referent za finansijske poslove	SSS	2
18. Tehnički sekretar	SSS	1
19. Vozač / kurir	SSS	1
20. Referent za poslove pisarnice i arhive	SSS	1
21. Domaćica	NSS	1

Naziv radnog mјesta	Stručna sprema	Broj izvršilaca
UKUPNO IZVRŠILACA:		36

Izvršni funkcioner, savjetnici članova Komisije, državni službenici i zaposlenici Komisije obavezno zasnivaju radni odnos u Komisiji, a članovi Komisije mogu zasnovati radni odnos na vlastiti zahtjev, u skladu sa članom 5. stav 4. Odluke Predsjedništva BiH o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika. Na osnovi te odredbe, sva 3 člana Komisije zasnovali su radni odnos u julu 2017. godine.

Zaključno sa 31.12.2017. godine u Komisiji su upražnjena sljedeća radna mјesta:

- Savjetnik člana Komisije (3 izvršioca)
- Stručni savjetnik za pokretno naslijeđe
- Stručni savjetnik za arheologiju
- Stručni savjetnik za graditeljsko naslijeđe (2 izvršioca)
- Stručni savjetnik za historiju umjetnosti
- Stručni saradnik – administrator mreže
- Referent za finansijske poslove
- Domaćica.

Etnički sastav Tajništva (osoblja) Komisije nije u skladu sa člankom 3. Aneksa 8. Općeg okvirnog mirovnog sporazuma (nezadovoljavajući broj predstavnika srpskog i hrvatskog naroda).

7.4. Interni akti Komisije

U 2017. godini doneseni su sljedeći interni akti:

1. Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, broj 01.3-2.14-33/17-4 od 01.02.2017.
2. Pravilnik o radnom vremenu, odmorima i odsustvima u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika, broj 04.1-02.14-33/17-5/17 od 03.04.2017.
3. Odluka o praćenju realizacije ugovora zaključenih sa vanjskim saradnicima, broj 03.1-07.2-11/17-18 od 21.03.2017.
4. Odluka o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika na naknadu za službeno putovanje, broj 04.1-16.3-3/17-65 od 18.07.2017.
5. Rješenje o određivanju radnih mјesta kojima se pošta dostavlja u rad, broj: 09-07.2-11/17-15 od 08.02.2017.
6. Odluka kojom se daje ovlaštenje za korištenje bankovne biznis-kartice, broj 03.1-16.3-3/17-3 od 06.01.2017.
7. Izmjene i dopune Odluke o bližim kriterijima i postupku za dodjelu stimulacije zaposlenim u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika, broj 03.1-16.3-3/17-12 od 15.02.2017.
8. Lista neposredno nadređenih i njihovih prepostavljenih u postupku ocjenjivanja rada državnih službenika i zaposlenika u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika broj 04.1-07.2-11/17-80 od 25.12.2017.
9. Dopuna Odluke o imenovanju službenika za finansije, broj 03.1-7.2-11/17-9 od 13.02.2017.
10. Rješenje o ovlaštenju za čuvanje i upotrebu pečata u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika, broj 03.1-07.1-74/17-1 od 02.03.2017.
11. Odluka o imenovanju koordinatora za srednjoročno planiranje, broj 03.1-7.2-11/17-10 od 13.02.2017.

13. Rješenje o ovlaštenju za upotrebu i čuvanje ključeva kase blagajne, broj 03.1-7.2-11/17-11 od 13.02.2017.
14. Program stručnog usavršavanja državnih službenika i zaposlenika u Komisiji za 2017. godinu, broj 02-34.5-34/17-5 od 13.02.2017.
15. Srednjoročni plan rada Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika za period 2016–2018. godine, broj 03.2-7.4-62/17-1 od 14.02.2017.
16. Rješenje o imenovanju upravitelja obuke državnih službenika zaposlenih u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika, broj 04.1-7.2-11/17-24 od 19.04.2017.
17. Izmjena Odluke o imenovanju Komisije za provođenje postupaka javnih nabavki u 2017. godini, broj 04.1-16.4-56/17-3 od 03.07.2017.
18. Odluka o uspostavljanju ureda Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika u Banjoj Luci i Mostaru, broj 04.1-02.14-33/17-8 od 17.07.2017.
19. Ovlaštenje Mireli Mulalić-Handan da rukovodi radom Sekretarijata u odsustvu izvršnog funkcionera, broj 04.1.7.2-11/17-28 od 15.05.2017.
20. Plan potreba Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika za horizontalnim obukama u 2018. godini, broj 04.1-34.5-34/17 od 31.10.2017.
21. Izvještaj o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika u 2016. godini, broj 13-2.14-33/17-9 od 08.08.2017.
22. Plan rada Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika za 2017. godinu, broj 03-7.4-62/17-10 od 08.08.2017.

7.5. Vanjski saradnici

Komisija angažira stručnjake raznih profila na osnovi ugovora o djelu, autorskog ugovora ili ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

U cilju transparentnog i konkurentnog angažiranja, izbor vanjskih saradnika vrši se na osnovi Javnog poziva objavljenog na zvaničnoj web-stranici Komisije.

7.6. Stručna obuka zaposlenih

Zaposleni u Komisiji uključeni su u program obuke državnih službenika koju organizira Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine u sklopu Projekta izgradnje kapaciteta državnih službenika na nivou BiH. Zaposleni u Komisiji su tokom 2017. godine bili uključeni i u druge oblike stručnog usavršavanja.

Stav Komisije je da će se stručno usavršavanje zaposlenih u inozemstvu odobravati samo u izuzetnim slučajevima, kada je to od značaja za rad Komisije i kada odsustvo zaposlenog koji se obučava ne remeti izvršavanje plana rada Komisije.

Prilog 16: *Stručno obrazovanje i usavršavanje zaposlenih u 2017. godini*

7.7. Smještaj Komisije

Od septembra 2015. godine sjedište Komisije je u Sarajevu, Maršala Tita 9a, u Zgradbi zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine.

Na osnovi člana 4. stav (2) Poslovnika o radu, Komisija je donijela Odluku uspostavljanju ureda Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika u Banjoj Luci i Mostaru, broj 04.1-02.14-33/17-8 od 17.07.2017.godine.

Ured Komisije u Banjoj Luci je počeo sa radom 20.07.2017. godine, na osnovi Ugovora o zakupu poslovnih prostorija zaključenim 19.07.2017. godine sa GP "Krajina" a.d. Banja Luka, broj 01.3-16.4-122/17-3.

Ured Komisije u Mostaru je počeo sa radom 01.10.2017. godine, na osnovi Ugovora o zakupu poslovnih prostorija zaključenim 27.09.2017. godine sa Gradom Mostarom, broj 03-16.4-131/17.

8. IZVRŠENJE BUDŽETA KOMISIJE

Prema Zakonu o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza za 2017. godinu, Komisiji je odobren Budžet u ukupnom iznosu od 1.432.000,00 KM, od toga 1.412.000,00 KM za tekuće izdatke i 20.000,00 KM za kapitalne izdatke. Tokom godine izvršeno restrukturiranje budžeta za iznos od 16.940,00 KM, kojim su smanjeni tekući izdaci, a povećani kapitalni izdaci. Ukupno izvršenje budžeta na dan 31.12.2017. godine iznosi 1.093.672,00 KM, što je 76,4 % sredstava odobrenih Budžetom. U 2017. godini Komisija raspolaže sa ukupnim iznosom donacija od 710.987,00 KM. Izvršenje donatorskih sredstava u izvještajnom periodu iznosi 344.892,64 KM, što je 43 % odobrenih sredstava.

9. ZAKLJUČCI

Da bi se ispunio mandat definiran Aneksom 8. Opremokvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, neophodno je:

- da se ubrza postupak rješavanja neriješenih peticija iz prethodnih godina;
- da se ubrza izrada donošenje konačnih odluka za dobra upisana na Privremenu listu nacionalnih spomenika;
- da se okonča izrada Pravilnika za kategorizaciju i vrednovanje kulturno-historijskog naslijeđa;
- da se unaprijedi saradnja sa domaćim institucijama svih nivoa.

Izveštava:

Mirzah Fočo,

izvršni funkcioner

Predsjedavajući Komisije

Radoje Vidović

Broj: 13-02.14-58/18-2
Sarajevo, 12.03.2018. godine